

Telefon, fax a diktafon

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv další využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

1. Telefon, fax a diktafon

Telefon je komunikační zařízení, které se používá k rychlému spojení už téměř 150 let. První telefony byly rýze mechanické, v současné době jsou nejrozšířenější mobilní telefony, které postupně vytlačují dříve velmi rozšířené telefony drátové, tzv. pevné linky.

I v dnešní době si stále drátové telefonické připojení najde své místo. Mnoho lidí dnes používá komunikační zásuvku pevné linky **pro připojení k Internetu**, či dokonce **pro příjem digitální televize**.

S příchodem digitálních ústředen (v naší zemi cca před dvaceti lety) došlo k rychlejšímu a kvalitnějšímu spojení mezi všemi místy v naší republice. Odpadla tak zcela nutnost ručního objednávání hovorů přes spojovatelky v manuálních telefonních ústřednách. V té době nastal i velký rozvoj záznamníků, které poprvé umožnily nahrávat vzkazy, či celé telefonické hovory. To prospělo hlavně ve firmách a jejich kancelářích. Tato možnost se uchovala i v dnešních, hodně rozšířených, mobilních telefonech, ale už není zdaleka tak využívána. Stejně tak se s tvorbou digitálních ústředen hodně rozšířilo v kancelářích **používání faxu**. Ten umožňoval přímý a rychlý přenos grafického dokumentu mezi libovolnými místy na světě. V dnešní době tuto službu plně vytlačuje e-mail.

Fax používají některé firmy i v dnešní době. Princip činnosti faxu je založen na tom, že máme vytištěný dokument (nejčastěji list formátu A4). Tento dokument protáhneme přístrojem faxu, čímž dojde k jeho digitalizaci a tato data jsou pak poslána přes telefonní linku příjemci, který má jako koncové zařízení též připojen fax (zpravidla v kombinaci s telefonem). Příjemci se dokument na přístroji zpravidla automaticky vytiskne. Leckdy ale dochází ke

značnému snížení kvality tisku. Vynález faxu umožnil zasílání faktur, dokladů, žádostí, objednávek, apod., v řádu sekund. Proto zkonstruování faxu bylo považováno ve své době za dosti převratný vynález.

S rozvojem Internetu se cca v době na přelomu tisíciletí začalo používat zařízení, které se nazývá **faxmodem**. Toto zařízení vzniklo v dobách, kdy se k připojení jednotlivých osob, domácností, či menších firem, používalo připojení přes vytáčené telefonické připojení. V té době byl Internet účtován podle délky připojení, podobně, jak to známe dnes z komunikace telefonické. Přístroj, který připojení k Internetu umožňoval, se nazýval modem. Pokud umožňoval z počítače odesílat i faxy, což zpravidla platilo, pak se hovořilo o faxmodemu. Odesílání faxu přes faxmodem nebylo nijak složité. Prostřednictvím skeneru se zdigitalizoval dokument a ten se obdobným způsobem, jako posíláme dokument na tiskárnu, poslal na fax. Pojem modem se používá dodnes, ale už se pod tímto názvem skrývá zcela jiné zařízení.

V dnešní době může být aktuální otázka, jak naopak poslat fax příjemci, který to požaduje, když nemáme doma nebo v kanceláři přístroj pro odesílání faxů. Nejsnazší je asi využít **službu www.fax.cz**. Po zaregistrování u této služby má uživatel přednastavený nějaký minimální kredit, který pro výjimečné odeslání faxu zcela postačuje. Pro opakované častější využití je pak nutno předplatit si kredit. Služba je tedy zpoplatněna.

V kancelářské práci je užitečná i další pomůcka, jejíž historie není příliš dlouhá, a tou je **diktafon**.

Diktafon je elektronický přístroj pro záznam zvuku, především mluvené řeči. Vyvinul se jako druh magnetofonu vybavený pouze těmito základními funkcemi: mikrofonem, záznamovou a čtecí jednotkou a malým reproduktorem; většinou měly také vstup pro přídavný mikrofon. Starší typy měly možnost napájení z elektrické sítě nebo z baterií, novější pouze z baterií.

Původním záznamovým médiem byl magnetofonový pásek, od 70. let 20. století uložený v kazetě o rozměrech 100 × 64 × 8 mm. Postupná miniaturizace vedla k zavedení speciálních mikrokazet pro diktafony o rozměrech asi 50 × 33 × 7 mm. Pro zvýšení záznamové kapacity mohly některé diktafony pracovat s poloviční rychlostí posuvu; pro usnadnění orientace v záznamu měly určité modely mechanické počítadlo otáček.

Diktafony s analogovým záznamem na magnetofonový pásek byly postupně na přelomu 21. století vytlačeny diktafony digitálními bez mechanicky pohyblivých dílů. V nich je zvuk přeměňován na binární data a komprimován, např. do formátu MP3 či AMR. V tomto formátu je uložen do paměti a může být nejen přehráván, ale i přenesen, např. pomocí rozhraní USB. K výhodám digitálních diktafonů patří nižší spotřeba elektrického proudu a vyšší záznamová kapacita.

Některé diktafony mohou mít podobu známého USB disku:

Telefon, fax a diktafon

1

Obsah

 1. Telefon, fax a diktafon

2